

ning. Jeg mener derfor, at det her kan være paa sit Sted med Hensyn til dette Punkt at faae en Lovbestemmelse, som nærmere fastlaar — hvad jeg tør paastaa var den Tanke, som Mange af dem, der den Gang deltog i Affattelsen af Valgloven, havde — at en Skatteyder kun skal kunne vælges til Landsthingsmand i den Landsthingskreds, hvori han tillige er berettiget Valger, og da jeg antager, at dette er Hovedspørgsmaalet i dette Lovforslag, vil jeg stemme for dets videre Fremme. Skulde der da være andre Bestemmelser deri, som ikke ere hensigtsmæssige, saa kunne de jo forandres under Lovens Gang igennem Thinget; men dette er et Hovedpunkt, som interessere mig meget, og derfor vil jeg stemme for, at Lovforslaget gaar videre.

Indenrigsministeren: Svad det foreliggende Lovforslag angaar, da omhandler det, som alt paavist af flere ærede Talere, jo Regler saavel med Hensyn til de kommunale Valg som med Hensyn til Valgene til den ene lovgivende Forsamling. Jeg kan i det Meste henholde mig til, hvad de to ærede Medlemmer fra Kjøbenhavn (Nimestad og Jønger) have udtalt, idet jeg ogsaa med dem er af den Mening, at der ikke findes nogen som helst Anledning til at indskrænke Retten til at gjøre Valgret gjældende og at vælges med Hensyn til de kommunale Forhold i en bestemt Kommune, og jeg skal yderligere oplyse, at denne Anskuelse ikke er fra i Dag, men at den er gammel her i Landet, idet man nemlig ved en Cancelliskrivelse af 15de Februar 1842, altsaa efter at den kommunale Ordning for Sognenes Vedkommende var givet i 1841, har udtalt det som en Selvefølge — det var et lignende Forhold som her, men angaaende Kommunevalg — at man ansaa det for fuldstændig givet, at man kunde gjøre sin kommunale Valgret gjældende i forskellige Sogne, for saa vidt man dertil havde de fornødne Betingelser. Nu vide det ogsaa være yderst besynderligt, om en Mand, der havde faste Eiendomme i to forskellige Kommuner og betalte sine kommunale Skatter, deltog i at udrede Bidrag til de kommunale Indretninger og de lokale Foranstaltninger, til hvis Udførelse hele det kommunale Maskineri er indrettet, skulde være udelukket fra at have Indflydelse paa den ene af disse Kommuner's Anliggender, hvortil han svarer Skatter lige saa vel som til den anden, naturligvis for saa vidt man godtgjør der at have Bopæl. Denne Cancelliskrivelse udtaler sig i Øvrigt ikke alene om Valg til Sogneraadet, men ogsaa med Hensyn til Valg til Amtsraadet, og der er den ogsaa af den Mening, at der ikke kunde være Noget til Hinder for med Hensyn til de indirekte Valg at gjøre sin Ret gjældende. Det, der ubetinget ikke kunde være Tale om, var naturligvis, at en Person i en Forsamling repræsenterede forskellige Kommuner; men for saa vidt Taleren var

om at gjøre Valgret og Valgbarhed gjældende paa forskellige Steder i kommunale Forhold, udtalte man som en Selvefølge, at dette kunde finde Sted, støttet paa den Betragtning af det kommunale Forholds Væsen, at det var en Institution til Opnaaelsen af rent lokale Formaal, hvor Enhver, som bidrog dertil, maatte være berettiget til at udøve den Indflydelse, som ved Loven var ham hjemlet. Svad angaar de politiske Valg, altsaa Valgene til Folkething og Landsting, forekommer det mig uregelmæssigt, at med Hensyn til Valgretten til de to Thing er Reglen saa udtømmende, som det kan være nødvendigt, i det Mindste er det mig ikke bekendt, at der nogensinde har været Strid derved, eller at der desangaaende har reist sig Vanskeligheder af nogen større Betydning. Enhver har kunnet finde den Blads, paa hvilken han har skullet udøve sin Valgret til de to Thing. Med Hensyn til Valgbarhed til Folkethinget er der slet ingen Vanskelighed; thi Valgbarhed hertil har man over hele Landet i enhver Kreds, naar man blot opfylder de almindelige Betingelser for Valgbarhed. Der bliver altsaa kun tilbage Spørgsmaalet om Valgbarhed til Landstinget, og jeg maa med det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, antage, at det rimeligvis er dette Punkt og Forhold, der ikke ligger langt tilbage i Tiden, som have foranlediget det ærede Medlem til at fremkomme med sit Forslag. Dette skal jeg imidlertid lade være usagt, jeg veed det ikke; men i hvert Tilfælde synes det at være det eneste Punkt, hvorefter der kan være nogen virkelig Tvivl. Det Spørgsmaal altsaa, hvorledes man vil forklare § 48 i Valgloven og den ligehyldende § 38 i Grundloven, er jo aldeles ikke af en ny Dato; det er en Gang tidligere afgjort af den eneste dertil kompetente Autoritet, nemlig Landstinget. Det var en given Sag, at, da Tilfældet forelaa, maatte Landstinget selv tage Bestemmelse om Gyldigheden af sine Medlemmers Valg og om Gyldigheden af sine Medlemmers Ret til at vedblive at have Sæde i Thinget. Der blev nemlig taget Bestemmelse om, hvorvidt et Medlem, efter at være bleven gyldig valgt til Landstinget, senere, naar han frasthyttede Valgkredsen, kunde vedblive at have Sæde. Der blev nedsat et Udvalg, men efter Forhandlingerne gif Thingets Afgjørelse Udvalget imod, og der foreligger altsaa en fuldstændig gyldig Udtalelse desangaaende fra Landstingets Side. Den er bleven godkendt derved, at der senere har været Tilfælde af samme Art, uden at Thinget har fundet Anledning til at gjøre en anden Opfattelse gjældende. Dette er det ene Spørgsmaal. Om det andet, nemlig hvorvidt man, naar man blot opfylder den Betingelse at have Bopæl i en Landstingskreds, er valgberettiget, fordi man ogsaa har Bopæl et andet Sted og ikke har udøvet sin Valgret i den Kreds, hvori man er bleven valgt — derved foreligger der ogsaa en gyldig Afgjørelse